

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3254/2024. (VII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.250/2023/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegedűs & Hegedűs Ügyvédi Iroda, meghatalmazott ügyvéd: dr. Hegedűs Péter) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Kfv.II.37.250/2023/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdés b) pontja alapján hívja fel a Kúriát a támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztésére az alkotmányjogi panasz elbírálásáig.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó 2010. június 11. napján ún. Gazdakártya Hitel igénybevételehez 6 000 000 forint összegű hitelkeretre kötött szerződést egy gazdasági társasággal (Társaság1), 2012. június 10. napjáig történő visszafizetési kötelezettséggel. A hitelszerződés biztosítására egy alapítvány vissza nem fizetendő tőke összeg 80%-ának megfelelő, legfeljebb 4 800 000 forint, valamint egy magánszemély a teljes hiteltartozás erejéig, készfizető kezességet vállaltak.
- [3] Az indítványozó adós a felvett hitel összegét a lejáratkor nem fizette meg. A Társaság1-nek a tőke és járulékai, összesen 6 531 194 forint lejárt követelése keletkezett. Az alapítvány, mint készfizető kezes 4 800 000 forint összeg erejéig helytállt. A fennmaradt hitelezői és a kezesi követelések végrehajtására az indítványozó adós ellen a Heindrich és Papp Végrehajtói Iroda (a továbbiakban: végrehajtó iroda) előtt 2018. januárjában két végrehajtási eljárás indult.
- [4] A végrehajtó iroda megkereste a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatalt (a továbbiakban: kormányhivatal) az indítványozó tulajdonát képező szántó művelési ágú ingatlan árverésének lebonyolítására. A kormányhivatal a 2020. augusztus 18. napján kelt ingatlan-árverési hirdetményében az árverés időpontját 2020. október 20. napjának 9 óra 45 percére tűzte ki.
- [5] Időközben – adásvétel és engedményezés útján – 2020. augusztus 10. napján mindkét követelés jogosultja egy másik gazdasági társaság (Társaság2) lett, melynek jogutódlását a végrehajtást foganatosító Szegedi Járásbíróság is megállapította.
- [6] 2020. augusztus 25. napján a jelzálogjogosult gazdasági társaság (a továbbiakban: jelzálogjogosult) és az indítványozó jelzálogszerződést kötöttek, amelyben a felek jelzálogot, valamint elidegenítési és terhelési tilalmat alapítottak a végrehajtással érintett ingatlanon. A jelzálogjog, valamint az azt biztosító elidegenítési és terhelési tilalom az ingatlan tulajdoni lapjára feljegyzésre került.
- [7] Az indítványozó adós és a végrehajtási jogutód Társaság2 megállapodást kötöttek, miszerint az indítványozó adós 7 232 833 forint összeget fizetett a Társaság2 részére, aki ezen összeg teljesítésével a teljes követelést megfizetettnek tekintette. A Társaság2 2020. október 15. napján a követelése megtérülésére tekintettel végrehajtási eljárás megszüntetése iránti kérelmet terjesztett elő a végrehajtó irodánál, egyidejűleg a perbeli ingatlan árverésének törlését is kérelmezte a VIEKR rendszeren keresztül. A végrehajtó iroda hivatalosan 2020. október 16. napján vette át a Társaság2 végrehajtási eljárás megszüntetésére, illetve az árverés törlésére irányuló kérelmét.
- [8] A végrehajtó iroda a követelés megtérüléséről a kormányhivatalt az árverés megkezdéséig nem tájékoztatta és az árverés törlése, valamint a végrehajtási eljárások megszüntetése iránt nem intézkedett. 2020. október 22-én tett a végrehajtási eljárás megszüntetésére vonatkozó intézkedéseket.
- [9] A kormányhivatal 2020. október 20. napján az ingatlan árverését lefolytatta, amely sikeresen zárult. A kormányhivatal az árverésről 2020. október 20. napján árverési jegyzőkönyvet vett fel, az abban foglalt 1. számú határozatban megállapította a legmagasabb vételi ajánlatot és a 2. számú határozatában pedig megállapította az árverési vevőt.

- [10] 1.2. Az indítványozó és a jelzálogjogosult közigazgatási per keretében kérték az árverési jegyzőkönyv, valamint az abban foglalt 1. és 2. számú határozat megsemmisítését. Álláspontjuk szerint az ingatlan árverésére a vonatkozó jogszabályok megsértésével került sor, az árverést nem lehetett volna megtartani. A végrehajtást kérői oldalon bekövetkezett jogutódlást és a tartozás megfizetését ugyanis szabályszerűen bejelentették a végrehajtó irodának, akinek haladéktalan kötelessége tájékoztatni erről a kormányhivatalt, amit a végrehajtó iroda elmulasztott és csak az árverés után intézkedett a végrehajtási eljárás megszüntetésével kapcsolatban.
- [11] Az elsőfokon eljáró Szegedi Törvényszék a 101.K.701.768/2020/32. számú ítéletében a keresetet elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy a közigazgatási perben a bíróság azt vizsgálja, jogszabálysértő-e a keresettel megtámadott határozat. Ebben az ügyben a bíróságnak azon jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy termőföld végrehajtási eljárás során történő értékesítése esetén jogellenessé teszi-e az árverési jegyzőkönyvet, valamint az abban foglalt határozatokat önmagában az a tény, hogy az árverés feltételei nem álltak fenn, miközben erről a tényről a kormányhivatal a végrehajtó iroda mulasztása miatt csak az árverést követően értesült.
- [12] A Törvényszék hivatkozott a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 141. § (1) bekezdésére, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 35. § (1) bekezdésére, továbbá a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek végrehajtási, felszámolási vagy önkormányzati adósságrendezi eljárás keretében árverés útján történő értékesítésének szabályairól szóló 191/2014. (VII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rend.) 14. § (1) bekezdésére, miszerint amennyiben a végrehajtási eljárásban speciális vagyontárgy, földtulajdon értékesítésére kerül sor, az árverést nem a végrehajtó, hanem a végrehajtó megkeresésére a mezőgazdasági igazgatási szerv folytatja le. Az árverés lefolytatásának szabályait ilyen esetben nem a Vht., hanem a Korm.rend. tartalmazza. A Korm.rend. 14. § (2) bekezdése kifejezetten csak akkor fűz jogkövetkezményt a végrehajtó bejelentéséhez, ha a bejelentés időben, az árverési vevő személyét megállapító döntés meghozatala előtt megérkezik, ilyen esetben az eljárást meg kell szüntetni. A Korm.rend. nem tartalmaz rendelkezést arra az esetre, amikor a végrehajtó a bejelentését nem, vagy csak késedelmesen teszi meg. A bíróság utalt arra, hogy az árverés eredménytelenségének, illetve sikertelenségének eseteit a Korm.rend. 9. §-a tartalmazza. Ezen rendelkezés nem tér ki arra az esetre, amikor az árverés feltételei tartozás hiányában nem állnak fenn. A végrehajtó esetleges mulasztása tehát az árverés sikerességének körében nem értékelhető. Az alperes kormányhivatal által lefolytatott árverés ennek alapján eredményesnek és sikeresnek minősült.
- [13] A Törvényszék ítéletében megállapította, a végrehajtó irodának tudomása volt arról, hogy a tartozás megfizetésével kapcsolatban az indítványozó felperes és Társaság² között tárgyalások folytak, a végrehajtó költségei 2020. szeptember 29. napján megfizetésre is kerültek, arról a végrehajtó iroda legkésőbb másnap tudomást szerzett. A végrehajtó iroda tehát előre számíthatott arra, hogy az árverés törlése iránt intézkednie kell majd. Kiemelte, hogy a Társaság² árverés törlésére vonatkozó kérelme 2020. október 15-én 15 óra 52 perckor érkezett meg a végrehajtó irodához, amelyről az másnap, a munkaidő elején értesült. A kérelmet tehát a végrehajtó iroda olyan időben vette kézhez, hogy az árverés napját megelőzően is két egész munkanap állt rendelkezésére az abban foglaltak teljesítésére, sőt, az értesítést még az árverés napján is megtehetette volna. Tekintettel arra, hogy a kormányhivatalhoz az értesítés nem érkezett meg időben, a kormányhivatalnak az árverést le kellett folytatnia. Az árverés sikeres volt, a végrehajtó iroda mulasztása tehát az alperes eljárásának jogszerűségét nem befolyásolta, az nem vezethet az árverési jegyzőkönyv és az abban foglalt határozatok megsemmisítéséhez.
- [14] Mindezek alapján a Törvényszék megállapította, hogy az árverési jegyzőkönyv és a jegyzőkönyv szerinti határozatok nem jogsértőek. Kiemelte ugyanakkor, hogy az indítványozó nincs elzárva attól, hogy a végrehajtó mulasztásából eredő esetleges kárát polgári perben érvényesítse, amennyiben annak jogszabályi feltételei fennállnak.
- [15] 1.3. Az indítványozó – és a jelzálogjogosult – felülvizsgálati kérelemmel fordultak a Kúriához, melyben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását és az árverési jegyzőkönyv, valamint az abban foglalt 1. és 2. számú határozatok megsemmisítését, valamint a kormányhivatal új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és szükség esetén az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését kérték.
- [16] Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a követelés megtérülésével kapcsolatos kérelmet vizsgálta. Arra hivatkoztak, hogy a termőföldek árverése speciális eljárás, amelyben nem egy, hanem több hatóság vesz részt. A termőföldek árverése során valamennyi résztvevőnek a Korm.rend. szabályai szerint kell eljárnia, az eljárás pedig akkor minősül szabályszerűnek, ha valamennyi résztvevő személy betartja a Korm.rend. vonatkozó rendelkezéseit. Önmagában nem teszi jogszerűvé az árverési jegyzőkönyvet az a tény, hogy a kormányhivatal a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el, ugyanis a termőföld árverési eljárás egy másik szereplője, a végrehajtó a saját mulasztásával súlyosan megszegte a Korm.rend.-ben foglalt kötelezettségét, ami értelemszerűen kihat az árverési jegyzőkönyvben foglalt határozatok érdemére, ugyanis ezen határo-

zatokat a kormányhivatal meg sem hozta volna, ha a végrehajtó teljesíti a Korm.rend. 14. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségét.

- [17] Jogorvoslathoz való joguk sérelmét is állították, mivel az irányadó jogszabályok nem teszik lehetővé az árverési jegyzőkönyvben foglalt határozatokkal szembeni fellebbezést, ezért annak megsemmisítésére közigazgatási pert kellett indítaniuk. Utaltak arra, hogy a Vht. szerinti végrehajtási kifogás kizárólag a végrehajtó intézkedése ellen terjeszthető elő. A végrehajtási kifogás előterjesztésének ügyükben egyébként sem lett volna érdemi eredménye, hiszen a kifogást elbíráló bíróság még abban az esetben sem tudná megsemmisíteni a kormányhivatal határozatát, ha a végrehajtói mulasztásra alapított végrehajtási kifogásnak helyt adna. Minderre tekintettel az árverési jegyzőkönyvben foglalt határozatok megsemmisítése céljából egyetlen jogértvényesítési eszközként a közigazgatási per állt rendelkezésükre, azonban a közigazgatási per sem nyújt valós jogvédelmet, ugyanis önmagában a végrehajtói mulasztás bizonyított ténye sem lenne elegendő ahhoz, hogy a sérelmezett határozat megsemmisítésre kerüljön. Ez ellentétes a közigazgatási perben érvényesíteni kívánt jogvédelem céljával. A jogerős ítélet a jogorvoslatot illetően lényegében azt mondja ki, hogy hasonló végrehajtói mulasztások esetén egyedül kártérítési kereset indítható a mulasztó végrehajtóval szemben, amely nem tekinthető valós jogorvoslatnak, hiszen nem tudja orvosolni a bekövetkezett jogsértést, vagyis az ingatlan elvesztését.
- [18] A Kúria tanácsa a jogorvoslati jog esetleges sérelmét észlelve előzetes döntéshozatali indítvánnyal élt. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a mezőgazdasági igazgatási szerv által lefolytatott földárverési eljárásban hozott döntés ellen igénybevehető jogorvoslatról 3/2023. jogegységi határozatot hozott.
- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta megalapozottnak és a Szegedi Törvényszék 101.K.701.768/2020/32. számú ítéletét hatályában fenntartotta. Indokolása értelmében az ügyben elsősorban arra kellett választ adni, hogy a végrehajtó mulasztása, és ekként a Korm.rend. 14. § (1) bekezdése megsértésének megállapítása és annak orvoslása milyen eljárási rendben történhet. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 3/2023. jogegységi határozatának iránymutatása alapján a perbeli esetre vonatkoztatva megállapította, hogy az indítványozó a végrehajtó mulasztása ellen nem élt végrehajtási kifogással, hanem az árverési jegyzőkönyvben foglalt határozatokkal szemben nyújtott be keresetet, amelyben azonban kizárólag a végrehajtó mulasztását vitatta, és az alapján állította, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárása jogszerűtlen volt. Ahhoz, hogy a végrehajtási kifogás alapján megállapított végrehajtó jogsértő mulasztásának következményeit le lehessen vonni a közigazgatási perben, a végrehajtást foganatosító bíróság végrehajtói jogsértést megállapító határozata szükséges. Ennek hiányában az árverési jegyzőkönyvbe foglalt határozat jogszerűtlensége – kizárólag a végrehajtó mulasztása miatt – nem állapítható meg. Az indítványozó helyesen érvelt, hogy a termőföldek árverése során valamennyi résztvevőnek a Korm.rend. szabályai szerint kell eljárnia, ezen jogszabályi elvárástól azonban elkülönül az egyes résztvevők jogszabálysértő intézkedése, mulasztása elleni jogorvoslat rendje, amelyet a perbeli esetben a jogalkotó nem ugyanazon hatóságnál, illetve bíróságnál biztosított. Mindez abban az esetben sem változik, ha az eljárás során időben korábban eljáró végrehajtó mulasztása kihat az utóbbi eljáró mezőgazdasági igazgatási szerv intézkedésére. Önmagában a végrehajtó mulasztása miatt az árverési jegyzőkönyvben foglalt határozatok nem jogszabálysértőek, azokat nem az azt meghozó mezőgazdasági igazgatási szerv, hanem a végrehajtó jogszabálysértő mulasztása miatt lehet megsemmisíteni a közigazgatási perben. Helytelenül állította erre tekintettel az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében, hogy az eljáró végrehajtó mulasztása attól függetlenül jogszabálysértővé teszi az árverési jegyzőkönyvet, hogy az eljáró mezőgazdasági igazgatási szerv a rá vonatkozó szabályokat betartotta.
- [20] A Kúria szerint jogszerűen járt el a bíróság akkor is, amikor kizárólag a kormányhivatal eljárási cselekményeit vizsgálta és állapította meg, hogy az árverési jegyzőkönyv meghozatalára nem jogszabálysértő módon került sor.
- [21] A Kúria a Jogegységi Panasz Tanácsának 3/2023. jogegységi határozata alapján nem tartotta megállapíthatónak a jogorvoslati jog sérelmét sem, tekintettel arra, hogy a végrehajtó mulasztásával szemben végrehajtási kifogás benyújtására van lehetőség. Amennyiben pedig a végrehajtást foganatosító bíróság a végrehajtási kifogás alapján megállapította a végrehajtó jogsértő mulasztását, annak jogkövetkezményei az árverési határozatokkal szemben kezdeményezett közigazgatási perben vonhatók le.
- [22] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria Kfv.II.37.250/2023/3. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt bírósághoz fordulás, ezen belül a tisztességes eljáráshoz és a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogainak sérelme miatt. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz elbírálásáig függeszse fel a Kúria Kfv.II.37.250/2023/3. számú ítéletének végrehajtását.
- [23] Az indítványozó álláspontja értelmében a Kúria tévesen és az Alaptörvénnyel ellentétesen alkalmazta a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 3/2023. jogegységi határozatában foglaltakat és ezzel kizárta a végrehajtó jogsértő

mulasztásával szemben az indítványozó jogorvoslati jogát. A jogegységi határozat ugyanis nem zárja ki, és nem is korlátozza a jogosult jogorvoslathoz való jogát abban az esetben, ha a föld árverésére azért került sor jogellenesen, mert a végrehajtó nem tett eleget a Korm.rend.-ben foglalt kötelezettségének. A jogegységi határozat szerint ebben az esetben a végrehajtóval szemben a Vht. 217. § (1) bekezdése szerinti végrehajtási kifogás, mint jogorvoslat keretében kell az arra hatáskörrel – és illetékességgel – rendelkező bíróságnak eljárni, és a jogorvoslatot elbírálni. A polgári nemperes eljárás eredményére tekintettel, amennyiben megállapításra kerül a végrehajtó mulasztása, a közigazgatási bíróság megállapíthatja azt, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárása, döntése törvénytörtő volt és megsemmisítheti az árverési jegyzőkönyvet is ezen indokok alapján. A jogegységi határozat értelmében tehát az árverési jegyzőkönyvvel szembeni közigazgatási pert a végrehajtó jogsértő mulasztása esetén, a Vht. rendelkezései szerint megelőzi egy nemperes eljárás a végrehajtóval szembeni végrehajtási kifogás alapján.

- [24] Az indítványozó szerint, mivel a jogegységi határozatba foglalt jogértelmezést a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kell alkalmazni és mind az indítványozó, mind a felülvizsgálati bíróságként eljáró Kúria is a jogegységi határozatból „szerzett tudomást arról, hogy hogyan kell értelmezni jelen esetben a jogorvoslathoz való jogot, az indítványozó felperes vonatkozásában nem a kereseti kérelem elutasításának lett volna helye” (Indítvány 2.b.1. pont). Az indítványozó úgy véli, amennyiben ismert lett volna akár az elsőfokon eljáró bíróság, akár a Kúria előtt, hogy milyen jogértelmezést kell adni a Korm.rend.-nek, erről egyrészt tájékoztatták volna a keresetet benyújtó indítványozót, aki benyújtotta volna a végrehajtási kifogást, de erre utólag a Vht. három napos jogvesztő határideje miatt már nem kerülhetett sor. Kiemelte, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv által meghozott ingatlanárverési jegyzőkönyv kizárólag egy jogorvoslati felhívást tartalmazott, mégpedig azt, hogy harminc napon belül a Szegedi Törvényszéknek címzett kereset benyújtására van lehetőség. Különös jelentőséget ad ennek az a tény, hogy az indítványozó utólag, az árverési jegyzőkönyvből szerzett tudomást a végrehajtó mulasztásáról. Jelen ügyben tehát csak az egyik jogorvoslati jog volt biztosítva az indítványozó számára.
- [25] Kifejtette az indítványozó, hogy a hatékony bírói jogvédelem követelménye a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog része, ezért alkotmányos igény, hogy a perbeli jogokról a bíróság érdemben dönthessen. A tisztességes eljárás követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül. Ebben a helyzetben különösen indokoltnak tartja a bíróság hatékony közreműködését és az érintett felek egyértelmű és világos tájékoztatását, felhívását a jogorvoslati lehetőségre, hisz maga a jogszabály gyakorlatilag nem szabályozza a jogorvoslat eljárási rendjét, csupán utólag, jogértelmezés útján lehetett jogegységi határozat keretében megállapítani a helyes eljárási rendet.
- [26] Hangsúlyozta továbbá, hogy ebben az esetben nem az indítványozó mulasztott önhibából egy fellebbezési határidőt, hanem egy hiányos jogszabályi rendelkezés alapján a bíróságok is eltérő jogértelmezést adtak a földárveréssel összefüggő jogorvoslati lehetőségeknek. A Kúria támadott határozatában megjelenő jogértelmezés ezért nyilvánvalóan ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alapjogával.
- [27] Az indítványozó az állított alaptörvény-ellenesség igazolására hivatkozott az Alkotmánybíróságnak a jogorvoslati joggal összefüggésben hozott határozataira.
- [28] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönten kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)-f) pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [29] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg.
- [30] Az indítványozó által 2023. november 20. napján kézhez vett kúriai ítélet ellen 2024. január 16. napján elektronikus úton az elsőfokú bíróságon benyújtott alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett.
- [31] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [32] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására,

továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b*) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét (az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogait sérti a támadott kúriai ítélet); *c*) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (a Kúria Kfv.II.37.250/2023/3. számú ítélete; *d*) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése]; *e*) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; valamint *f*) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.

- [33] Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [34] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.
- [35] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]].
- [36] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria tévesen és az Alaptörvénnyel ellentétesen alkalmazta a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 3/2023. jogegységi határozatában foglaltakat, és ezzel kizárta a konkrét ügyben a végrehajtó jogsértő mulasztásával szembeni jogorvoslati jogát [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés], megsértve a bírósághoz forduláshoz és a tisztességes eljáráshoz [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] való jogait is.
- [37] Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó egyet nem értését fejezte ki a Kúria döntésével, annak indokolásával, azt tévesnek és ezáltal alaptörvény-ellenesnek ítélve. Az Alkotmánybíróság szerint az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a Kúria döntésével és annak indokolásával, önmagában nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására [lásd: 3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]].
- [38] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósága vizsgálata során utal arra a következetes gyakorlatára, amely szerint lehetőleg tartózkodik a jogértelmezési kérdésekben történő állásfoglalástól [lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]].
- [39] Az alkotmányjogi panasz továbbá „nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [40] A tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogok sérelmével összefüggő kifogásokat illetően az Alkotmánybíróság ebben az ügyben megjegyzi, hogy mind az elsőfokon eljáró bíróság, mind a Kúria kitért arra, hogy az indítványozónak a végrehajtó eljárásával kapcsolatban milyen jogorvoslati lehetőségei voltak és milyen igényérvényesítési lehetősége van. Jelen ügyben egyébként az indítványozó élt is perorvoslattal, ekként a bírósághoz fordulás, valamint a jogorvoslathoz való jogának megalapozott sérelme nem igazolható.
- [41] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a hatáskörébe. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Az Alaptörvény és az Abtv. rendelkezéseiből az következik, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [42] A bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, kiemelten pedig a Kúria feladata, ezt az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra és az alapjogokra figyelemmel sem vonhatja magához. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csupán az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem eredményezheti, hogy minden esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólágos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a tisztességes eljáráshoz, sem a jogorvoslathoz való jog nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el [lásd 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás 14]].
- [43] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ekként az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

- [44] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ban meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2024. június 18.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/229/2024.

